

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Бурштинський енергетичний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
_____ О.Д.Джура
« ____ » _____ 2016 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ

« ГРОШІ ТА КРЕДИТ »

назва дисципліни

Підготував викладач:

Р. С. Барабалюк
П.І.П.

Програма з дисципліни «Гроші та кредит» розроблена

назва

згідно зі стандартом вищої освіти для навчальних закладів II-го рівня акредитації.

Укладач: Руслана Степанівна Барабалюк, викладач Бурштинського

П.І.П.

енергетичного коледжу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Програма обговорена і
схвалена на засіданні
Науково-методичної ради
коледжу

Протокол № ____

від « __ » серпня 2016 р.

Голова Науково-методичної
ради:

_____ О.В.Подолькіна

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ « ГРОШІ ТА КРЕДИТ »

Мета: формування системи базових знань з теорії грошей і кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики і розвитку банківської справи.

Завдання: вивчення сутності, функцій, концепцій та ролі грошей і кредиту в ринковій економіці, закономірностей функціонування грошового ринку і грошової системи, основ побудови банківської системи та операцій банків; закономірностей розвитку і функціонування валютного ринку.

Предмет: грошові та кредитні відносини у ринковій економіці.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і функції грошей

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує

Тема 3. Грошовий ринок

Тема 4. Грошові системи

Тема 5. Інфляція та грошові реформи

Тема 6. Валютний ринок і валютні системи

Тема 7. Кількісна теорія грошей

Тема 8. Необхідність і сутність кредиту

Тема 9. Види, функції та роль кредиту

Тема 10. Фінансові посередники на грошовому ринку

Тема 11. Центральні банки

Тема 12. Комерційні банки

**ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 5.03050801 «ФІНАНСИ І КРЕДИТ»**

Назви тем	Загальний обсяг годин	Кількість годин					самостійна робота
		аудиторні					
		Всього аудиторн.	З них				
	лек.		практ.	семін.			
<i>Тема 1. Сутність і функції грошей</i>	12	6	4	2		6	
<i>Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує</i>	14	8	4	2	2	6	
<i>Тема 3. Грошовий ринок</i>	10	2	2			8	
<i>Тема 4. Грошові системи</i>	14	8	4	2	2	6	
<i>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</i>	12	6	4	2		6	
<i>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</i>	14	8	4	2	2	6	
<i>Тема 7. Кількісна теорія грошей</i>	10	6	4		2	4	
<i>Тема 8. Необхідність і сутність кредиту</i>	8	4	2	2		4	
<i>Тема 9. Види, функції та роль кредиту</i>	16	10	4	4	2	6	
<i>Тема 10. Фінансові посередники на грошовому ринку</i>	12	6	4		2	6	
<i>Тема 11. Центральні банки</i>	10	2	2			8	
<i>Тема 12. Комерційні банки</i>	12	6	4		2	6	
<i>Разом</i>	<i>144</i>	<i>72</i>	<i>42</i>	<i>16</i>	<i>14</i>	<i>72</i>	

На предмет виділяється 144 години (2,7 кредита):

1. Аудиторних – 72 год.

З них:

лекційні заняття – 42 год.

семінарські заняття – 14 год.

практичні заняття – 16 год.

2. Самостійне опрацювання – 72 год.

**ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 5.03050802 «ОЦІНОЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Назви тем	Загальний обсяг годин	Кількість годин					самостійна робота
		аудиторні					
		Всього аудиторн.	З них				
	лек.		практ.	семін.			
<i>Тема 1. Сутність і функції грошей</i>	3	2	2			1	
<i>Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує</i>	4	2	2			2	
<i>Тема 3. Грошовий ринок</i>	3	2	2			1	
<i>Тема 4. Грошові системи</i>	6	4	4			2	
<i>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</i>	5	4	2	2		1	
<i>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</i>	5	4	2		2	1	
<i>Тема 7. Кількісна теорія грошей</i>	4	2	2			2	
<i>Тема 8. Необхідність і сутність кредиту</i>	3	2	2			1	
<i>Тема 9. Види, функції та роль кредиту</i>	5	4	2	2		1	
<i>Тема 10. Фінансові посередники на грошовому ринку</i>	6	4	2	2		2	
<i>Тема 11. Центральні банки</i>	4	2	2			2	
<i>Тема 12. Комерційні банки</i>	6	4	2		2	2	
<i>Разом</i>	<i>54</i>	<i>36</i>	<i>26</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>18</i>	

На предмет виділяється 54 години (1 кредит):

1. Аудиторних – 54 год.

З них:

лекційні заняття – 26 год.

семінарські заняття – 4 год.

практичні заняття – 6 год.

2. Самостійне опрацювання – 18 год.

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Від розуміння світових фінансових процесів, інформаційного забезпечення та вміння ефективно використовувати сучасний грошово-кредитний інструментарій значною мірою залежить успіх та місце суб'єктів політико-економічних відносин у світовій ієрархії. У зв'язку з цим для держави, яка претендує зайняти належне місце в глобальному просторі, особливо актуальною стає підготовка фахівців, здатних аналізувати такі економічні явища, як гроші, грошовий ринок та кредит, осмислювати зміни в їхньому функціонуванні та виробляти адекватні підходи в сучасній економічній політиці, а розвиток ринкових відносин зумовлює підвищення ролі грошей і кредиту в різних галузях економіки України. Наукове розуміння проблем грошей, грошового обігу, кредитних відносин є необхідною складовою становлення професійних економічних знань студентів. Тому важливе місце в підготовці висококваліфікованих молодших спеціалістів з фінансів та кредиту відводиться навчальній дисципліні «Гроші та кредит».

Мета вивчення дисципліни: формування системи базових знань з теорії грошей і кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики і розвитку банківської справи.

Предметом дисципліни є грошові та кредитні відносини у ринковій економіці. Значна увага приділяється аналізу практики грошового обігу та операцій установ кредитної системи. Теоретичний матеріал доповнюється аналізом офіційних статистичних публікацій, звітів банківської системи.

ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення дисципліни «Гроші та кредит» студенти повинні **знати:**

- загальні тенденції, закономірності, характерні риси розвитку грошового обігу;
- особливості, специфіку побудови грошових систем окремих країн;
- роль кредиту в ринковій економіці;
- основи побудови банківської системи;
- операції комерційних банків;
- закономірності розвитку і функціонування валютного ринку.

У результаті вивчення дисципліни «Гроші та кредит» студенти повинні **вміти:**

- застосовувати терміни та поняття дисципліни,
- описати загальний грошовий обіг та охарактеризувати основні грошові потоки в економіці;
- пояснювати відмінності у теоріях грошей;
- розраховувати масу грошей, що обслуговував грошовий обіг та швидкість обігу грошей;
- розраховувати рівень інфляції в економіці;
- визначати основні параметри кредитних відносин;
- орієнтуватися у глобальних проблемах грошового обігу та грошово-кредитних відносин;

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ ГРОШЕЙ

Походження грошей. Суть грошей. Форми грошей та їх еволюція. Причини та механізм демонетизації золота. Функції грошей. Поняття функції грошей та їх еволюція, функція міри вартості, її суть і сфера використання. Функція засобу обігу, її суть і сфера використання. Функція засобу платежу, її суть і відмінність від функції засобу обігу. Сфера використання. Функція засобу нагромадження, її суть і сфера використання. Світові гроші.

Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираження вартості грошей при різних їх формах. Вартість грошей і час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість зберігання грошей та процент.

ТЕМА 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА, ЩО ЙОГО ОБСЛУГОВУЄ

Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Основні суб'єкти грошового обороту. Основні ринки, що взаємно пов'язуються грошовим оборотом. Економічна основа та загальна схема грошового обороту. Базові гроші. Грошові агрегати. Швидкість обігу грошей, поняття, фактори, що визначають швидкість обігу та її вплив на масу і стабільність грошей.

Грошові потоки. Поняття про грошовий потік та критерії класифікації грошових потоків. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок окремих видів грошових потоків. Балансування потоку національного доходу та потоку національного продукту через внутрішній і зовнішній грошові ринки.

ТЕМА 3. ГРОШОВИЙ РИНОК

Сутність грошового ринку. Об'єкт купівлі-продажу на грошовому ринку. Суб'єкти та інструменти грошового ринку. Канали руху грошових потоків та фінансовий (грошовий) ринок. Економічна структура грошового ринку. Характеристика основних видів фінансового ринку. Рівновага на грошовому ринку

та відсоток. Наслідки зміни попиту і пропозиції на гроші. Роль міжбанківського ринку у становленні ринкової економіки в Україні. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Грошовий мультиплікатор.

Сутність попиту на гроші. Попит на гроші і швидкість обігу грошей. Попит на гроші і реальні доходи. Очікуваний доход на гроші. Купівельна спроможність грошей. Попит на гроші і норма відсотка. Особливості попиту на гроші в умовах перехідної економіки України. Пропозиція грошей. Крива пропозиції грошей. Графічна модель грошового ринку

ТЕМА 4. ГРОШОВІ СИСТЕМИ

Поняття про грошову систему. Типи грошових систем, їхня еволюція. Ринкова та неринкові грошові системи. Форми саморегулювання грошових систем: біметалізм та монометалізм. Характеристика регульованих грошових систем. Відкриті й закриті грошові системи. Форми організації безготівкових розрахунків за допомогою платіжних доручень, платіжних вимог доручень, чеків, акредитивів, векселів. Державне і правове регулювання грошової сфери як фактор забезпечення фінансової стабільності.

Призначення грошової системи та її місце в економічній системі країни. Основні елементи економічної системи та їхня характеристика. Грошова одиниця. Масштаб цін. Державні органи, які здійснюють регулювання грошового обороту

ТЕМА 5. ІНФЛЯЦІЯ ТА ГРОШОВІ РЕФОРМИ

Теоретичні концепції інфляції та інфляційного процесу. Суть та форми інфляції. Інфляція і дефляція. Етапи інфляційного процесу. Причини інфляції. Форми інфляції: повзуча інфляція; галопуюча інфляція; гіперінфляція; супергіперінфляція. Причини інфляції, монетарні та загальноекономічні чинники. Причини інфляції попиту. Причини фіскальної інфляції. Характерні ознаки інфляції витрат і її чинники.

Показники вимірювання інфляції: індекс вартості життя; індекс купівельної спроможності; індекс споживчих цін; індекс цін виробника. Особливості інфляційного процесу в Україні. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив

інфляції на виробництво, зайнятість та життєвий рівень населення. Методи регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.

ТЕМА 6. ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ

Поняття про валюту. Види валют: національна, іноземна. Суть та види валютних відносин. Валютний ринок: суть та основи функціонування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Валютне регулювання: суть та необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Валютні операції та їхня класифікація. Касові операції. Строкові валютні операції (форвардні, ф'ючерсні, опціонні). Валютні системи: поняття, структура, призначення

Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Розвиток валютної системи України. Європейська валютна система. Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ в її функціонуванні. Валютний курс та конвертованість валют. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення та механізм забезпечення конвертованості валют

ТЕМА 7. КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ

Металістична теорія грошей. Розвиток металістичної теорії грошей. Основні представники металістичної теорії грошей. Меркантилісти як основні представники металістичної теорії грошей. Номіналістична теорія грошей. Основні представники номіналізму. Вартісна теорія грошей у працях англійських вчених. Вклад Дж. Кейнса у вдосконалення теорії і практики застосування кількісної теорії грошей та розбудови кредитно-грошового механізму державного регулювання економіки. Кількісна теорія грошей.

Теорія інфляції. Кейнсіанська теорія інфляції. Крива Філіпа. Монетаристська концепція інфляції. М. Фрідмен як основний представник монетаристської концепції інфляції. Теорія інфляції, спричиненої надлишковими витратами виробництва. Теорія інфляційної спіралі в працях західних економістів.

ТЕМА 8. НЕОБХІДНІСТЬ І СУТНІСТЬ КРЕДИТУ

Необхідність кредиту. Суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільного виробництва. Кредит як форма суспільних відносин. Кредит — форма руху позичкового капіталу. Ознаки позичкового капіталу. Ринок позичкових капіталів. Позичковий відсоток

Економічна основа, стадії та закономірності руху кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин. Зв'язок кредиту в ринковій економіці. Функціональна характеристика й типи кредитних відносин. Структура кредитних відносин. Розвиток кредитних відносин в умовах трансформації економіки України.

ТЕМА 9. ВИДИ, ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ КРЕДИТУ

Функції кредиту та їх характеристика. Форми та види кредиту. Форми кредиту, їхня характеристика. Товарна і грошова форми кредиту, їхнє використання. Переваги і недоліки кожної форми. Види кредиту та їхня класифікація. Характеристика основних видів кредиту. Банківський кредит. Об'єкт банківського кредиту. Механізм банківського кредитування. Класифікація банківських кредитів. Система банківського кредитування. Принципи банківського кредитування. Вартість кредиту

Поняття про кредитну систему, її структура та складові. Кредитна система України як елемент інфраструктури грошового ринку. Складові елементи кредитної системи та їхня загальна характеристика.

ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ

Основні поняття про спеціалізовані фінансово-кредитні інститути (СФКІ), їхнє місце і роль у грошово-кредитній системі. Основні напрями діяльності сучасних фінансово-кредитних установ. Види, функції, принципи й типи операцій фінансово-кредитних організацій. Договірні фінансові посередники. Інвестиційні фінансові посередники. Інвестиційні фонди, їхня діяльність в Україні та правове забезпечення. Діяльність договорних посередників. Страхові компанії, страховий бізнес і його розвиток в Україні та правове забезпечення

Недержавні пенсійні фонди і механізм їхнього функціонування, їхня характеристика. Переваги і недоліки приватних пенсійних фондів. Їхня діяльність в

Україні та їхнє правове забезпечення. Ломбарди і механізм їхнього функціонування. Міжбанківські об'єднання, їхня роль у діяльності банківської та кредитної систем. Види міжбанківських об'єднань та їхня характеристика. Проблеми розвитку небанківських фінансово-кредитних установ в Україні.

ТЕМА 11. ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ

Центральні банки, їхнє походження, призначення, функції та операції. Функції центральних банків та їхня характеристика. Побудова, розвиток і діяльність Національного банку України. Функції Національного банку України та їхній аналіз. Грошово-кредитна політика Національного банку України. Правова основа діяльності Національного банку України. Функції Національного банку.

Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення. Критерії стійкості. Поняття та значення стійкості банків. Нагляд і контроль за діяльністю банків. Страхування банківських депозитів та кредитів. Створення банківських резервів.

ТЕМА 12. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ

Класифікація і характеристика комерційних банків. Характеристика комерційних банків за формою власності. Економічна сутність банку, визначення сутності банку. Види банків. Поняття про банківську систему. Основи організації банківської системи: принципи побудови, цілі, механізм функціонування. Функції банківської системи. Банки другого рівня, їхнє походження, види, правові основи організації

Операції комерційних банків (пасивні, активні, лізингові, трастові, факторингові, торгово-комісійні та ін.). Аналіз за активами найбільших та великих банків України.

Програма

для самостійного опрацювання матеріалу дисципліни

“ГРОШІ ТА КРЕДИТ ”

Спеціальність: 5.03050801 “Фінанси і кредит”

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ ГРОШЕЙ	6			
Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираження вартості грошей при різних їх формах. Вартість грошей і час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість зберігання грошей та процент.	6	/1; 2; 11 Т.1; 6 Р.1; 20 Р.1/	Конспект	Знати, як впливає зміна вартості грошей на економічні процеси
ТЕМА 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА, ЩО ЙОГО ОБСЛУГОВУЄ	6			
Грошові потоки. Поняття про грошовий потік та критерії класифікації грошових потоків. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок окремих видів грошових потоків. Балансування потоку національного доходу та потоку національного продукту через внутрішній і зовнішній грошові ринки.	6	/2, 8. Р.2, 14 Р. 2/	конспект	Знати: Суть грошових потоків, їх види; суть балансування потоку нац.. доходу потоку нац.. продукту
ТЕМА 3. ГРОШОВИЙ РИНОК	8			
Сутність попиту на гроші. Попит на гроші і швидкість обігу грошей. Попит на гроші і реальні доходи. Очікуваний доход на гроші. Купівельна спроможність грошей. Попит на гроші і норма відсотка. Особливості попиту на гроші в умовах перехідної економіки України. Пропозиція	8	/ 2, 10 Р.2/	Конспект	Знати : суть попиту та пропозиції на гроші

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
грошей. Крива пропозиції грошей. Графічна модель грошового ринку				
ТЕМА 4. ГРОШОВІ СИСТЕМИ	6			
Призначення грошової системи та її місце в економічній системі країни. Основні елементи економічної системи та їхня характеристика. Грошова одиниця. Масштаб цін. Державні органи, які здійснюють регулювання грошового обороту	6	/ 17 P.2/	Конспект	Знати суть грош. одиниці, осн. Елементи економічної системи
ТЕМА 5. ІНФЛЯЦІЯ ТА ГРОШОВІ РЕФОРМИ	6			
Показники вимірювання інфляції: індекс вартості життя; індекс купівельної спроможності; індекс споживчих цін; індекс цін виробника. Особливості інфляційного процесу в Україні. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість та життєвий рівень населення. Методи регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.	6	/8 T.2; 10 P.3/	Конспект	Знати Показники вимірювання інфляції
ТЕМА 6. ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ	6			
Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Розвиток валютної системи України. Європейська валютна система. Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ в її функціонуванні. Валютний курс та конвертованість валют. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення та механізм забезпечення конвертованості валют.	6	/4, P.2/ /11, P.2/ /20, T.2/	Конспект	Знати види валютних систем, валютного курсу, конвертованості валют
ТЕМА 7. КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ	4			
Теорія інфляції. Кейнсіанська теорія інфляції. Крива Філіпа. Монетаристська	4	/11, P. 3/ /4, P. 3/,	Реферат	Знати суть

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
концепція інфляції. М. Фрідмен як основний представник монетаристської концепції інфляції. Теорія інфляції, спричиненої надлишковими витратами виробництва. Теорія інфляційної спіралі в працях західних економістів.		/16, Т.3/ /13 Р.9/		теорії інфляції, Кейнсіанську теорію
ТЕМА 8. НЕОБХІДНІСТЬ І СУТНІСТЬ КРЕДИТУ	4			
Економічна основа, стадії та закономірності руху кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин. Зв'язок кредиту в ринковій економіці. Функціональна характеристика й типи кредитних відносин. Структура кредитних відносин. Розвиток кредитних відносин в умовах трансформації економіки України.	4	/4, Р. 5/	Конспект	Знати суть кредиту, кредитних відносин
ТЕМА 9. ВИДИ, ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ КРЕДИТУ	6			
Поняття про кредитну систему, її структура та складові. Кредитна система України як елемент інфраструктури грошового ринку. Складові елементи кредитної системи та їхня загальна характеристика.	6	/8 Р.12; 13 Р. 11/	Конспект	Знати сутність кредитної системи, її складові
ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ	6			
Недержавні пенсійні фонди і механізм їхнього функціонування, їх характеристика. Переваги і недоліки приватних пенсійних фондів. Їхня діяльність в Україні та їхнє правове забезпечення. Ломбарди і механізм їхнього функціонування. Міжбанківські об'єднання, їхня роль у діяльності банківської та кредитної систем. Види міжбанківських об'єднань та їхня характеристика. Проблеми розвитку небанківських фінансово-кредитних установ в Україні.	6	/16, Р.3/ /14, Р.5, 6/	Конспект	Знати особливості функціон. Пенсійних фондів, ломбардів тощо.

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
ТЕМА 11. ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ	8			
Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення. Критерії стійкості. Поняття та значення стійкості банків. Нагляд і контроль за діяльністю банків. Страхування банківських депозитів та кредитів. Створення банківських резервів	8	/9, Р.14/	Конспект	Знати суть стійкості банківської системи
ТЕМА 12. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ	6			
Операції комерційних банків (пасивні, активні, лізингові, трастові, факторингові, торгово-комісійні та ін.). Аналіз за активами найбільших та великих банків України.	6	/5, Р.7/	Конспект	Знати, які види операцій здійснюють комерційні банки
Всього	72			

Програма
для самостійного опрацювання матеріалу дисципліни
“ГРОШІ ТА КРЕДИТ ”
Спеціальність: 5.03050802 “Оціночна діяльність”

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин навчання	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ ГРОШЕЙ	1			
Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираження вартості грошей при різних їх формах.	1	/1; 2; 11 Т.1; 6 Р.1; 20 Р.1/	Конспект, презентація	Знати, як впливає зміна вартості грошей на економічні процеси
ТЕМА 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА, ЩО ЙОГО ОБСЛУГОВУЄ	2			
Грошові потоки. Поняття про грошовий потік та критерії класифікації грошових потоків. Характеристика основних видів грошових потоків.	2	/2, 8. Р.2, 14 Р. 2/	конспект	Знати: Суть грошових потоків, їх види;
ТЕМА 3. ГРОШОВИЙ РИНОК	1			
Сутність попиту на гроші. Попит на гроші і швидкість обігу грошей. Попит на гроші і реальні доходи. Пропозиція грошей. Крива пропозиції грошей. Графічна модель грошового ринку	1	/ 2, 10 Р.2/	Конспект	Знати : суть попиту та пропозиції на гроші
ТЕМА 4. ГРОШОВІ СИСТЕМИ	2			
Призначення грошової системи та її місце в економічній системі країни. Основні елементи економічної системи та їхня характеристика. Грошова одиниця. Масштаб цін. Державні органи, які здійснюють регулювання грошового обороту	2	/ 17 Р.2/	Конспект, презентація	Знати суть грош. одиниці, осн. Елементи економічної системи

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин навчання	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
ТЕМА 5. ІНФЛЯЦІЯ ТА ГРОШОВІ РЕФОРМИ	1			
Показники вимірювання інфляції: індекс вартості життя; індекс купівельної спроможності; індекс споживчих цін; індекс цін виробника.. Методи регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.	1	/8 Т.2; 10 Р.3/	Конспект	Знати Показники вимірювання інфляції
ТЕМА 6. ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ	1			
Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Розвиток валютної системи України. Європейська валютна система. Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ в її функціонуванні. Валютний курс та конвертованість валют. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення та механізм забезпечення конвертованості валют.	1	/4, Р.2/ /11, Р.2/ /20, Т.2/	Конспект	Знати види валютних систем, валютного курсу, конвертованості валют
ТЕМА 7. КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ ГРОШЕЙ	2			
Теорія інфляції. Кейнсіанська теорія інфляції. Крива Філіпа. Монетаристська концепція інфляції. М. Фрідмен як основний представник монетаристської концепції інфляції.	2	/11, Р. 3/ /4, Р. 3/ /16, Т.3/ /13 Р.9/	Реферат, презентація	Знати суть теорії інфляції, Кейнсіанську теорію
ТЕМА 8. НЕОБХІДНІСТЬ І СУТНІСТЬ КРЕДИТУ	1			
Економічна основа, стадії та закономірності руху кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредитних відносин. Зв'язок кредиту в ринковій економіці. Функціональна характеристика й типи	1	/4, Р. 5/	Конспект	Знати суть кредиту, кредитних відносин

Питання, що винесене на самостійне вивчення	Кількість годин навчання	Література	Форма контролю	Знання і навички, якими необхідно оволодіти
1	2	3	4	5
кредитних відносин.				
ТЕМА 9. ВИДИ, ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ КРЕДИТУ	1			
Поняття про кредитну систему, її структура та складові. Кредитна система України як елемент інфраструктури грошового ринку.	1	/8 Р.12; 13 Р. 11/	Конспект	Знати сутність кредитної системи, її складові
ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ	2			
Недержавні пенсійні фонди і механізм їхнього функціонування, їх характеристика. Переваги і недоліки приватних пенсійних фондів. Їхня діяльність в Україні та їхнє правове забезпечення. Ломбарди і механізм їхнього функціонування.	2	/16, Р.3/, /14, Р.5, 6/	Конспект	Знати особливості функціон. Пенсійних фондів, ломбардів тощо.
ТЕМА 11. ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ	2			
Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення. Критерії стійкості. Поняття та значення стійкості банків. Нагляд і контроль за діяльністю банків. Страхування банківських депозитів та кредитів. Створення банківських резервів	2	/9, Р.14/	Конспект, презентація	Знати суть стійкості банківської системи
ТЕМА 12. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ	2			
Операції комерційних банків (пасивні, активні, лізингові, трастові, факторингові, торгово-комісійні та ін.). Аналіз за активами найбільших та великих банків України.	2	/5, Р.7/	Конспект	Знати, які види операцій здійснюють комерційні банки
Всього	18			

Теми практичних занять
з дисципліни “ГРОШІ ТА КРЕДИТ ”
Спеціальність: 5.03050801 “Фінанси і кредит”

Назва теми	Назва практичного заняття	Обсяг годин
ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ФУНКЦІЇ ГРОШЕЙ	Практичне заняття №1. Нарахування відсотків за депозитами	2
ТЕМА 2. ГРОШОВИЙ ОБОРОТ І ГРОШОВА МАСА, ЩО ЙОГО ОБСЛУГОВУЄ	Практичне заняття №2. Розрахунок величин грошових агрегатів, рівняння Фішера	2
ТЕМА 4. ГРОШОВІ СИСТЕМИ	Практичне заняття №3. Визначення відсоткових ставок	2
ТЕМА 5. ІНФЛЯЦІЯ ТА ГРОШОВІ РЕФОРМИ	Практичне заняття №4. Розрахунок індексів інфляції	2
ТЕМА 6. ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ	Практичне заняття №5. Визначення курсів валют	2
ТЕМА 8. НЕОБХІДНІСТЬ І СУТНІСТЬ КРЕДИТУ	Практичне заняття №6. Розрахунок відсотків за кредитами	4
ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ	Практичне заняття №7. Визначення вартості цінних паперів	2
Разом		16

Теми практичних занять

з дисципліни “ГРОШІ ТА КРЕДИТ ”

Спеціальність: 5.03050802 “Оціночна діяльність”

Назва теми	Назва практичного заняття	Обсяг годин
ТЕМА 5. ІНФЛЯЦІЯ ТА ГРОШОВІ РЕФОРМИ	Практичне заняття №1. Нарахування відсотків за депозитами	2
ТЕМА 9. ВИДИ ЙУНКЦІЇ ТА РОЛЬ КРЕДИТУ	Практичне заняття №2. Розрахунок відсотків за кредитами	2
ТЕМА 10. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ НА ГРОШОВОМУ РИНКУ	Практичне заняття №3. Визначення вартості цінних паперів	2
Разом		6

Список літератури

1. Господарський кодекс України (поточна редакція від 01.08.2016) - www.zakon.rada.gov.ua
2. Закон України “Про банки та банківську діяльність”; Затв. постановою ВРУ № 2121-14 від 7.12.2000 // ВВР України. — 2001. — № 5-6. — С 30.
3. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів”; Затв. постановою ВРУ № 475/96-ВР від 30.10.96 // ВВР України. — 1996. — №51. — С 292.
4. Закон України “Про цінні папери та фондову біржу”; Затв. постановою ВРУ № 1202/12 від 18.06.91 // ВВР України. — 1991. — № 38. — С 508.
5. Банківська енциклопедія / За ред. А. Мороза. — К., 1993. — 328с.
6. Валютне регулювання в Україні: Довідник / Упоряд. С. Колтун, Т. Латиська. — К., 2006. — 200 с.
7. Вступ до банківської справи: Навч. посіб. / Відп. ред. М. Савлук. — К., 1998. — 344 с.
8. Гальчинський А. Сучасна валютна система. — К., 2008. — 189 с.
9. Гальчинський А. Теорія грошей: Навч. посіб. — К., 1996. — 413с.
10. Голуб А., Семенюк А., Смовженко Т. Гроші. Кредит. Банки. — Львів, 2007. — 206 с.
11. Гриценко О. Гроші та грошово-кредитна політика: Навч. посіб. — К., 1996. — 180 с.
12. Гроші та кредит: Підручник. — 4-те вид., перероб. і доп. /М. І. Савлук, А. М. Мороз, І.М. Лазепко та ін. /За заг.ред. М. І. Савлука. - К.: КНЕУ, 2006.- 744с.
13. Гроші та кредит: Підручник / За ред. Б. Івасіва. — Тернопіль, 2000. — 702 с.
14. Лагутін В. Гроші та грошовий обіг. — К., 1998. — 168 с.
15. Лисенков Ю., Фетюхина Ю. Ринок цінних паперів: основні поняття і терміни. — К, 1996. — 168 с
16. Луців Б. Лізинг і факторинг як альтернативне джерело кредитування та інструмент збуту: Навч. посіб. — К., 1993. — 72с
17. Лысенко Ю., Ляшко В. Вексель в хозяйственном обороте. — К., 1994. — 156 с.
18. Мендрул О., Шевчук І. Ринок цінних паперів: Навч. посіб. — К., 2006. — 152 с.
19. Мишкін Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. — К, 1998. — 963 с.
20. Філіпенко А. Міжнародні валютно-фінансові відносини. — К., 1997. — 246 с.
21. Гетьман В. Банківська система України: діяльність і проблеми // Банківська справа. — 1995. — № 1.